

Fortfarande många som köat länge till mun- och tandvård vid hälsovårdscentralerna

Antalet personer som köat över tre månader till icke-akut mun- eller tandvård har ökat under vårens lopp. En enkät från mars 2010 visar att ca 35 000 personer har köat över tre månader till tandläkare. Hösten 2009 var antalet personer som köat över tre månader 27 000.

Inom mun- och tandhälsovården har situationen inte förbättrats under vårens lopp, om man bedömer efter antalet vårdsökande som köat över tre månader. I mars 2010 köade cirka 35 000 personer till tandläkare, mot ca 27 000 hösten 2009. Antalet vårdsökande som köat länge, dvs. över ett halvår, var i mars ungefär detsamma (ca 7 500) som i oktober (ca 7 600).

Antalet vårdsökande som köat över ett halvår till den offentliga mun- och tandvården är störst i Birkalands, Södra Karelen samt Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt. Våren 2009 var antalet vårdsökande som köat länge tydligt sjunkande. Inom den offentliga mun- och tandhälsovården tillåter lagen högst tre månaders överskridning av den fastställda tremånadersfristen inom ramen för garantin.

Väntetiderna till tandläkare har emellertid blivit något kortare, fastän det inte skett någon förändring i antalet vårdsökande som köat länge. Nästan hälften av befolkningen (49 %) är bosatt i områden där man i icke-akuta fall får tid till tandläkare inom tre månader. I oktober var andelen 47 procent.

Det har blivit en aning svårare att få tid till munhygienist. Cirka 20 procent av befolkningen får köa över tre månader för att få tid till munhygienist. Hösten 2009 var andelen som måste köa lika länge ca 10 procent av befolkningen. Väntetiderna till såväl tandläkare som munhygienist uppvisade stora regionala variationer.

Något lättare att få omedelbar kontakt med tandvården

Sedan hösten 2009 har det blivit något lättare att få omedelbar kontakt med hälsovårdscentralernas mun- och tandhälsovård. En fjärdedel av befolkningen bor inom upptagningsområden där det tidvis är svårt att få kontakt med hälsovårdscentralen. Möjligheterna att få omedelbar kontakt med hälsovårdscentralerna försvagades markant år 2009 jämfört med åren innan, men nu förefaller problemen inom mun- och tandhälsovården vara på väg att rättas till.

När det gäller att bedöma vårdbehovet inom tre vardagar visar vårens enkät en viss försämring. Uppskattningsvis 94 procent av befolkningen bor på orter där hälsovårdscentralen kan bedöma vårdbehovet inom tre vardagar. Hösten 2009 var andelen 96 procent. Särskilt befolkningen inom Södra Karelen och Vasa sjukvårdsdistrikt får inte nödvändigtvis sitt vårdbehov bedömt inom den lagstadgade tiden.

Tandläkarresurserna uppvisar stora regionala variationer. Inom Norra och Mellersta Österbottens sjukvårdsdistrikt bor ca 70 procent av befolkningen inom sådana hälsovårdscentralers områden

där alla tjänster är tillsatta. Inom Södra Karelens och Södra Savolax sjukvårdsdistrikt bor största delen av befolkningen inom sådana hälsovårdscentralers områden där över 20 procent av tjänsterna är helt otillsatta.

Enkäten som utfördes av Institutet för hälsa och välfärd (THL) besvarades i mars av 166 hälsovårdscentraler. Enkätsvaren täckte 98 procent av befolkningen inom hälsovårdscentralernas upptagningsområden. Lagstiftningen om vårdgarantin trädde i kraft i mars 2005. Den följs upp halvårsvis med enkäter som skickas till hälsocentralerna.

Källa:

Vårdtillgängligheten inom den offentliga mun- och tandhälsovården i mars 2010 (på finska),
<http://www.thl.fi/fi/tilastot/hoitoonpaasy/pt>

Mer information:

Satu Vuorio, THL, (fornamn.efternamn@thl.fi)

Sanna-Mari Saukkonen, THL, (fornamn.efternamn@thl.fi)